

POSTANOWIENIE

Dnia 12 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

w sprawie z wniosku A. F.
przy uczestnictwie R. F.
o podział majątku wspólnego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 12 listopada 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika
od postanowienia Sądu Okręgowego w T.
z dnia 20 listopada 2018 r., sygn. akt I Ca (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 20 listopada 2018 r. Sąd Okręgowy w T. zmienił zaskarżone postanowienie w punktach: I, II, IV, V i VII w ten sposób, że: a) w punkcie I podpunkcie 5 wymienioną tam kwotę: „25.675,27 zł” zastąpił kwotą: „5.675,27 zł”, b) w punkcie I podpunkcie 8 wymienioną tam kwotę: „48.7340,00 zł” zastąpił kwotą: „222.897,32 zł”, c) punktowi II nadał nowe brzmienie: „oddalić wniosek Uczestniczki o ustanowienie w budynku mieszkalnym stanowiącym część składową działki nr (...), położonej w S., oznaczonym numerem porządkowym 307 odrębnej własności lokali położonych na parterze i na piętrze tego budynku”, d)

punktowi IV nadał nowe brzmienie: „dokonać podziału majątku wspólnego A.F. i R.F. w ten sposób, że: 1. na rzecz Wnioskodawczyni A.F., córki A. i M. przysądzić prawo własności zabudowanej nieruchomości, położonej w S., gmina B., składającej się z działki nr (...)1 o powierzchni 0,16 ha, objętej księgą wieczystą nr (...)1 prowadzoną przez Sąd Rejonowy w B. - w całości, 2. na rzecz Uczestnika R.F., syna M. i K. przysądzić: a. prawo własności nieruchomości, położonej w S., gmina B., składającej się z działki nr (...)2 o powierzchni 0,22 ha, objętej księgą wieczystą nr (...)2 prowadzoną przez Sąd Rejonowy w B. - w całości wraz ze służebnością drogową opisaną w punkcie III postanowienia, b. własność samochodu ciężarowego marki M. nr rej. (...), c. jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych P. w ilości 1004,940 o wartości 90.786,28 zł, ujęte w rejestrze pod nr (...), d. przedsiębiorstwo handlowe prowadzone przez Uczestnika R.F. pod dawną nazwą Firma Handlowo Usługowa „R.” w oparciu o najem lokali użytkowych nr [...]1, [...]2 i [...]3, położonych w Hali Targowej na Placu G. w B. o łącznej powierzchni użytkowej 52,26 m.kw, obejmujące wyposażenie stoisk, w tym urządzenia do obsługi klientów oraz zapasy towarów - w całości, 3. nakazać sprzedaż licytacyjną na podstawie przepisów kodeksu postępowania cywilnego udziału w wysokości 1/2 cz. we współwłasności samochodu osobowego marki T., wersja [...], nr nadwozia (...), nr rej (...), przysługującego stronom niniejszego postępowania, a następnie podział sumy uzyskanej z takiej sprzedaży pomiędzy A.F. i R.F. - po 1/2 % części”, e) punktowi V nadał nowe brzmienie: „zasądzić od Wnioskodawczyni A. F. na rzecz Uczestnika R.F. kwotę 80.693,76 zł tytułem dopłaty, płatną w ośmiu ratach rocznych z tym, że pierwsza rata w kwocie 10.693,76 zł płatna w terminie jednego roku od daty prawomocności niniejszego postanowienia, a kolejne siedem rat w kwotach po 10.000 zł płatne w terminach; 2,3,4,5,6,7 i 8 lat od daty prawomocności niniejszego postanowienia - w każdym przypadku z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w wypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat”, f) w punkcie VII wymienioną tam kwotę „1.709.747,30 zł” zastąpił kwotą „1.388.453,29 zł”; w pkt II oddalił apelację Uczestnika w pozostałej części i w pkt III-IV orzekł o kosztach postępowania.

W motywach rozstrzygnięcia wskazał, że podzielił zarzut apelacji dotyczący błędnego ustalenia wartości przedsiębiorstwa handlowego „R.”, którą należy określić na poziomie 222.897,32 zł. Zaznaczył, że ustalenie to poczynił przede wszystkim na podstawie opinii biegłego sądowego z zakresu ekonomii i organizacji przedsiębiorstw mgr M.L., w której biegła w sposób jasny i przekonujący wyjaśniła swoje stanowisko. Sąd Okręgowy uznał, że w wartości tego przedsiębiorstwa należy uwzględnić m.in. wartość zapasu towarowego w kwocie 148.917,22 zł i kwotę 72.000 zł jako wartość najmu wyliczoną w oparciu o wkład finansowy małżonków w celu jego uzyskania na okres 20 lat w kwocie 100.000 zł, z którego 28% małżonkowie wykorzystali wspólnie a na wyłączność Uczestnika postępowania przypadło 72 % okresu jego trwania. Sąd Okręgowy zaznaczył, że takie rozliczenie najmu jest uzasadnione, skoro wartość najmu stanowi element wartości działowego przedsiębiorstwa. Wpłacona kwota miała ponadto charakter inwestycji małżonków poczynionej na poczet powstającego przedsiębiorstwa a zostaje wykorzystana w przeważającej części przez samego Uczestnika postępowania. Zdaniem Sądu Okręgowego tylko w niewielkim zakresie uzasadnione są zarzutu apelacji w zakresie rozliczenia dochodów i pożytków uzyskiwanych przez Uczestnika postępowania w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. Zaznaczył, że Sąd Rejonowy dokonał ich poczynając od 2008 r., mimo iż rozdzielność majątkowa zaczęła obowiązywać pomiędzy stronami dopiero od dnia 21 kwietnia 2009 r.

Orzeczenie to zostało zaskarżone skargą kasacyjną przez Uczestnika postępowania. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne w postaci konieczności odpowiedzi na pytania: 1) Czy w przypadku obowiązku Uczestnika postępowania rozliczenia się z Wnioskodawczynią z tytułu uzyskanych przez Niego pożytków z prowadzonej działalności gospodarczej, po dacie ustania wspólności majątkowej ma On również obowiązek rozliczyć się z Wnioskodawczynią z tytułu korzystania przez ten czas z wkładu finansowego stron, wpłaconego na współfinansowanie budowy lokalu, w których Uczestnik postępowania prowadzi działalność gospodarczą, przynoszącą Mu pożytki podlegające temu rozliczeniu; 2) Czy przy ustaleniu – podlegających rozliczeniu – wartości, uzyskanych przez Uczestnika

postępowania w wyniku prowadzonej działalności gospodarczej, z wyłączeniem Wnioskodawczyni, dochód za okres do ustania wspólności majątkowej oraz pożytków za okres po tej dacie, należy uwzględnić wkład Jego pracy własnej, której Wnioskodawczyni nie świadczyła; 3) Czy w przypadku podnajęcia przez Uczestnika postępowania połowy powierzchni lokalu użytkowego, w którym prowadził działalność handlową jedynie na połowie tej powierzchni, ma On obowiązek rozliczyć się z Wnioskodawczynią z zapasów towarowych według stanu obliczonego na całą powierzchnię tego lokalu; 4) Czy w przypadku posiadania przez Wnioskodawczynię majątku osobistego w postaci nieruchomości rolnych i budowlanych dopuszczalne i uzasadnione jest rozłożenie obowiązku zapłaty dopłaty na długoletnie raty. W ocenie Uczestnika postępowania zachodzi również oczywista zasadność skargi, ponieważ nieprawidłowe ustalenie przez Sąd Okręgowy wartości przedsiębiorstwa handlowego FUH „R.”, w tym wartości prawa najmu lokalu użytkowego oraz wartości zapasów towarowych a także wartości dochodów i pożytków uzyskanych przez Niego w ramach prowadzonej działalności gospodarczej pozbawiło Uczestnika postępowania możliwości skorygowania postanowienia w normalnym toku kontroli instancyjnej.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną Wnioskodawczyni wniosła o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania i zasądzenie od Uczestnika postępowania na Jej rzecz kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przez istotne zagadnienie prawne rozumie się problem o charakterze prawnym, mający charakter nowy i rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozstrzygnięcie stwarza realne i poważne trudności, którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw (postanowienie Sądu Najwyższego z 21 maja 2013 r., sygn. akt IV CSK 53/2013, niepublikowane; postanowienie Sądu Najwyższego z 16 maja 2018 r., sygn. akt II CSK 15/18). Jeżeli w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołuje się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, powinien nie tylko to zagadnienie precyzyjnie sformułować, ale także wskazać argumenty, które

prowadzą do rozbieżnych ocen (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 maja 2001 r., sygn. akt II CZ 35/01, OSNC 2002 Nr 1, poz. 11).

Co istotne, nie stanowi zagadnienia prawnego stwierdzenie o potrzebie dokonania oceny prawnej w określonym zakresie w sytuacji, gdy skarżący nie przedstawia argumentów, które świadczyłyby o możliwych rozbieżnościach interpretacyjnych, innych niż ocena, którą przyjął sąd drugiej instancji. W niniejszej sprawie ograniczono się do zgłoszenia wątpliwości, które w istocie stanowią pozór występowania w sprawie zagadnienia prawnego.

Z uwagi na fakt, iż skarga kasacyjna nie spełniała powyższych wymagań, należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c.

as]

aj